

Sygn. akt *XII Ko 3/17*

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 lipca 2018 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie XII Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSO Danuta Kachnowicz</i>
Protokolant:	Magdalena Tobera, Urszula Karasewicz, Daniel Wiśniewski, Marlena Migda

w obecności Prokuratora : Katarzyny Jakackiej, Joanny Augustyniak, Marii Syty, Krystyny Nogal – Załuskiej,

po rozpoznaniu w dniach: 20 grudnia 2017 roku, 26 stycznia 2018 roku, 19 marca 2018 roku, 18 kwietnia 2018 roku, 21 maja 2018 roku, 23 maja 2018 roku, 29 maja 2018 roku i 4 lipca 2018 roku,

na rozprawie sprawy przeciwko Skarbowi Państwa

z wniosku

M. S. (2), syna S., urodzonego w dniu (...) w W.

o zasądzenie odszkodowania za poniesioną szkodę i zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania w sprawie o sygn. akt XII K 8/13 Sądu Okręgowego w Warszawie ,

na podstawie art. 552 § 4 k.p.k.

orzeka:

- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy M. S. (2) kwotę 135.000 zł (słownie: sto trzydzieści pięć złotych) tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę oraz kwotę 51217,61 zł (słownie: pięćdziesiąt jeden tysięcy dwieście siedemnaście złotych sześćdziesiąt jeden groszy) tytułem odszkodowania, wraz z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty,
- w pozostałym zakresie wniosek o zadośćuczynienie i odszkodowanie oddala,
- zasądza od Skarbu Państwa na rzecz wnioskodawcy M. S. (2) kwotę 720 zł (słownie: siemset dwadzieścia złotych) tytułem wydatków poniesionych na ustanowienie pełnomocnika;
- na podstawie art. 554 § 4 k.p.k. kosztami postępowania obciąża Skarb Państwa.

SSO Danuta Kachnowicz

Sygn. akt XII Ko 3/17

UZASADNIENIE

Pełnomocnik M. S. (2) w dniu 13 stycznia 2017 roku wystąpił w jego imieniu z wnioskiem o zasądzenie od Skarbu Państwa odszkodowania w kwocie 100.000,00 zł oraz zadośćuczynienia w kwocie 200.000,00 zł w związku z jego tymczasowym aresztowaniem w okresie od dnia 30 stycznia 2012 roku do dnia 07 maja 2013 roku w sprawie o sygn. akt XII K 8/13 Sądu Okręgowego w Warszawie, w której został on uniewinniony.

Uzasadniając swoje żądanie wnioskodawca wskazał, iż zostały spełnione przesłanki z art. 552 § 4 k.p.k. aby domagać się odszkodowania i zadośćuczynienia za poniesioną szkodę i doznaną krzywdę wynikłą z niesłusznie stosowanego wobec M. S. (3) izolacyjnego środka zapobiegawczego we wskazanym okresie, szeroko argumentując niezasadność zastosowania najsurowszego ze środków zapobiegawczych.

Odnosząc się do wysokości roszczenia z tytułu zadośćuczynienia wskazał, iż jest to kwota adekwatna do rozmiaru cierpień, stresu, wszelkich dolegliwości i ujemnych następstw życiowych, wynikłych dla M. S. (3) z powodu stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego przez okres ponad 15 miesięcy. Podkreślił, że M. S. (2) doznał wiele przykrości, traumatycznych przeżyć związanych z zatrzymaniem przez funkcjonariuszy policji, następnie tymczasowym aresztowaniem. Ponadto utracił możliwości zarobkowania i dalszego rozwoju. Podkreślił, że w momencie zastosowania tymczasowego aresztowania był on osobą szanowaną w środowisku, natomiast zatrzymanie i tymczasowe aresztowanie miało związek z postawieniem mu bardzo poważnych zarzutów udziału w obrocie substancjami odurzającymi, co spowodowało naruszenie jego dobrego imienia. Wskazując na powyższe okoliczności stwierdził, że według wnioskodawcy kwoty 200.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia nie można uznać za wygórowaną.

Natomiast odnośnie odszkodowania stwierdził, że na żadaną kwotę 100.000 zł składa się równowartość utraconego przez M. S. (2) dochodu w okresie tymczasowego aresztowania. Ponadto pełnomocnik wskazał, że kwota ta została wyliczona w oparciu o średnią miesięczną wysokość jego wynagrodzenia netto osiąganego przez wnioskodawcę w okresie przed aresztowaniem. Dodatkowo doliczył kwoty wpłacane przez najbliższą rodzinę na tzw. wypiskę, a także o kwotę 30.000,00 zł jaka została wpłacona tytułem poręczenia majątkowego po wniesieniu aktu oskarżenia do Sądu (wniosek k. 2 – 12, (k. 259))

W toku postępowania sądowego pełnomocnik M. S. (2) na rozprawie w dniu 23 maja 2018r. zmodyfikował wniosek o zadośćuczynienie poprzez podwyższenie roszczenia z 200.000,00 zł do kwoty 310.000,00 zł, wskazując, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe w niniejszej sprawie wykazało, że tymczasowe aresztowanie było niesłuszne, a stres i cierpienie fizyczne oraz psychiczne jakich doznał on i rodzina wnioskodawcy tj. narzeczona, matka uzasadniają podniesienie kwoty zadośćuczynienia do w/w wysokości. (k. 402, 446).

Prokurator wniósł o zasądzenie na rzecz M. S. (2) po 7.000,00 zł zadośćuczynienia za każdy miesiąc stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, natomiast do uznania Sądu pozostawił kwotę odszkodowania (k. 446).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

M. S. (2) przed tymczasowym aresztowaniem prowadził ustabilizowany tryb życia. Mieszkał wraz z matką i braćmi. Był w długoletnim związku z dziewczyną, K. P., z którą planował ślub w czerwcu 2012r.

W dniu 01 lipca 2008r. pomiędzy S. (...) z siedzibą w T. a M. B. została zawarta umowa pożyczki nr (...) na kwotę 15.000,00 zł. M. S. (2) był poręczającym.

Przed zastosowaniem środka izolacyjnego pracował na umowę zlecenia w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B.. Z wnioskodawcą spółka (...) Sp. z o.o. zawarła dwie umowy zlecenia. Pierwsza obejmowała okres od 01 sierpnia 2011r. do 31 grudnia 2011r. Za ten czas otrzymał on wynagrodzenie w kwocie 10.863,47 zł netto (w tym kwota 2.502,65 zł została przekazana na podstawie pisma z dnia 14 listopada 2011r. od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w W., Sygn. akt Km 8288/11 na poczet spłaty pożyczki w (...)). Natomiast druga umowa obejmowała okres od 02 stycznia 2012r. do dnia 31 stycznia 2012r. I za ten okres otrzymał on wynagrodzenie 716,67 zł netto. Do obowiązków

M. S. (2) należało sporządzenie odczytów wskazań zużycia gazu u odbiorców. M. S. (2) otrzymywał 2 zł za odczytanie jednego licznika.

Na etapie postępowania przygotowawczego prowadzonego przez Prokuraturę Apelacyjną w Warszawie, w sprawie o sygn. akt Ap V Ds. 86/10 w dniu 30 stycznia 2012 roku o godzinie 06.10 rano dokonano zatrzymania M. S. (2) pod zarzutem popełnienia przestępstwa z art. 56 ust 1 i 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 91 § 1 k.k. Zatrzymanie odbyło się w jego domu , gdzie wówczas przebywał z matką. Funkcjonariusze CBŚ KGP dokonali przeszukania miejsca zamieszkania oraz jego samochodu osobowego marki A. (...). W dalszej kolejności funkcjonariusze wyprowadzili wnioskodawcę z mieszkania w kajdankach i przetransportowali do KGP przy ul. (...) w W. .

W dniu 31 stycznia 2012r. roku Sąd Rejonowy dla Warszawy Woli w Warszawie zastosował wobec wnioskodawcy środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania, którego czas trwania został określony do dnia 16 kwietnia 2012 roku., następnie stosowanie tego środka zapobiegawczego przedłużano i dopiero postanowieniem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 7 maja 2013 r. w sprawie XIIK 8/13 uchylono stosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego wobec niego.

W chwili zatrzymania wnioskodawca miał 30 lat, i wcześniej nie był pozbawiony wolności. Był zaręczony z K. P. i w miesiącu czerwcu planowali zawarcie związku małżeńskiego.

Dowód: pismo k. 417,418; ksero umowy k. 419, 420; pisma k. 421; zarządzenie o zatrzymaniu i przymusowym doprowadzeniu osoby podejrzanej z dnia 27 stycznia 2012r. k. 99; ; protokołu przeszukania k. 102 – 103; protokołu zatrzymania k. 105; postanowienie Sądu Rejonowego dla Warszawy Woli w Warszawie z dnia 31 stycznia 2012 roku, sygn. akt III Kp 223/12 (k.2 akt osobowych część A), zeznania M. S. (2) k. 259 – 267 zeznania K. P. k. 267 – 270, zeznania N. K. k. 270 – 271, zeznania E. S. k. 271 – 272,

Wnioskodawca zeznając na rozprawie podkreślał, że przez pierwsze 7 miesięcy nie miał widzeń z rodziną, a po kilku miesiącach, kiedy zapadały kolejne postanowienia o przedłużeniu środka izolacyjnego jego narzeczona K. P. na jednym zwidzeń zerwała zaręczyny co było dla niego potężnym ciosem. Zeznał, cyt. : „Dla mnie to był większy cios, kiedy ona mnie zostawiła niż to, że zostałem aresztowany” k. 267. Dodał cyt. : “Ponadto pobyt w areszcie był koszmarem, panował rygor, nie było z nikim rozmowy, ani ze współosadzonymi ani ze służbą więzienną.” k.267. Zeznał, że żył w ciągłym stresie i strachu co przeniosło się na obecny czas gdyż do dnia dzisiejszego ma lęki, budzi się o 06.00 rano i wówczas kiedy jest jakiś hałas. W odniesieniu do posiłków wnioskodawca podał, że jadł tylko ciepłe posiłki, a inne artykuły spożywcze kupował w kantinie wydając na na nie około 300 zł. miesięcznie Jeżeli chodzi o warunki higieniczne , to jak wyjaśnił , mógł wykapać się jeden raz w tygodniu, ponadto 3 razy dziennie w trakcie posiłku była ciepła woda i w tym czasie trzeba było umyć naczynia, a także jeden z współosadzonych w celi musiał zdążyć się umyć. W dalszej kolejności wnioskodawca wskazał na niemożność znalezienia pracy bezpośrednio po opuszczeniu zakładu karnego z uwagi na ciągle wezwania na rozprawę . Z tego tytułu domagał się odszkodowania w kwocie 50000 zł. Na pozostałą część odszkodowania , jak zeznał składają się sumy wynagrodzeń dla obrońców ustanowionych z wyboru tj. około 15.000,00zł – 20.000,00 zł oraz wpłaty uiszczane przez rodzinę na zakup środków higieny i żywności w kantinie w areszcie śledczym w kwotach po 1.000,00 zł- 1.300,00 zł miesięcznie. W dalszej kolejności wnioskodawca wskazał na paczki odzieżowe jakie otrzymywał od narzeczonej bądź matki o wartości w łącznej kwocie około 4.000,00 zł oraz na kwotę 14.000,00 zł pożyczki jaką miał do spłaty jako poręczający, gdyż . Odnośnie kwoty zadośćuczynienia wnioskodawca wskazał na cierpienia i przeżycia psychiczne związane z samym aresztowaniem i późniejszym pobylem w areszcie śledczym. Podkreślił, że w dniu zatrzymania drzwi do domu zostały wyłamane, został wyciągnięty z pokoju na podłogę w kuchni co było dla niego szokiem , a do Komisariatu został doprowadzony w kajdankach. Pierwszy okres po osadzeniu w Areszcie , jak zeznał, przebywał w sali wieloosobowej, w której było jeszcze dwóch osadzonych. W dalszej kolejności został przeniesiony do celi jednoosobowej, gdyż buntował się przeciwko osadzeniu razem z osobami podejrzanymi o zabójstwa. Cella ta była bardzo mała , wąska.

Wnioskodawca zeznał ponadto, że nie chciał przynależeć do żadnej z grup funkcjonujących w strukturze więziennej, ale osoby należące do podkultury więziennej z tzw. grypsujących wymusiły na wnioskodawcy przynależność do niej, a także poprzez bicie i kopanie przez wszystkich, którzy przebywali w celi zrobienie tatuaży.

Wnioskodawca przyznał, że początkowo odmówił poddaniu się testom na obecność narkotyków w organizmie, aby nie mieć problemów z grupą, do której zadeklarował przynależność, albowiem ta członkowie tej grupy nie poddawali się takim testom. Po tym czasie wnioskodawca został osadzony z podejrzanymi, którzy według opinii wnioskodawcy wykazywali się mniejszą demoralizacją i z tymi mężczyznami przebywał już do końca stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego.

Dodał, że korzystał z pomocy psychologa oraz został mu przypisany lek – hydroksyzyna, jednakże nie brał jej z uwagi na otępienia jakie pojawiało się u niego po zażyciu tego leku.

W dniu 04 czerwca 2012 r. została dostarczona przez D. S. do Aresztu Śledczego W. S. paczka, której odbiorcą był wnioskodawca, a w której ujawniono susz roślinny – marihuanę o wadze 2,8 gr. W odniesieniu do paczki jaka została do niego zaadresowana, podkreślił, że mężczyzna D. S., zrobił to po złości. Po tym incydencie M. S. (4) poddał się testom na obecność marihuany w organizmie chcąc przez to pokazać, że nie ma z tą sprawą nic wspólnego.

Dowód: akta osobowe część A, zeznania M. S. (2) (k.259-267), pismo (k. 326)

Pobyt M. S. (2) w jednostce penitencjarnej przebiegał zgodnie z przyjętą procedurą. M. S. (2) był zakwaterowany w celach pojedynczych w okresie od 19 lipca 2012r. do 01 sierpnia 2012r. oraz od 10 października 2012r. do 08 grudnia 2012r. Wnioskodawca odbył 3 rozmowy z psychologiem (19 lipca 2012r., 10 października 2012r., 06 listopada 2012r.) z uwagi na przebywanie w celi pojedynczej. W dniu 13 listopada 2012r. wobec wnioskodawcy została wydana opinia psychologiczna w związku z wymierzeniem kary dyscyplinarnej - (osadzenie w celi jednoosobowej) wskazująca na brak przeciwwskazań co do osadzenia w celi izolacyjnej. M. S. (2) miał także stały kontakt z wychowawcą oraz regularne widzenia z obrońcą i członkami najbliższej rodziny. Wnioskodawca miał 7 widzeń z narzeczoną K. P., dodatkowo 8 razy była wyrażana zgoda na rozmowę przez telefon. M. S. (2) co najmniej 2 razy miał widzenia ze swoją matką E. S. oraz co najmniej 3 razy przeprowadził z nią rozmowę telefoniczną, następnie kilkakrotne widzenia z pozostałymi osobami z jego rodziny. Początkowo zgody wydawane były na rozmowy przez telefon z matką i narzeczoną, kolejne widzenia narzeczoną otrzymywała przez szybę, a następnie przy stoliku. M. S. (2) nie uskarżał się na warunki panujące w celi, natomiast zgłaszał problemy związane z rozmieszczeniem.

Ponadto, jak wynika z jego akt osobowych podczas pobytu w areszcie nie zgłaszał skarg i prośb. Był spokojny, nie sprawiał swoim zachowaniem problemów – od początku liczył na odwiedziny bliskich „i był przekonany o wsparciu z ich strony” z dnia 20 lipca 2012r. (adnotacja poczyniona przez Wychowawcę). Deklarował przynależność do podkultury przestępczej. Odnotowano, cyt. „Z obserwacji wynika, że jest osobą podatną na wpływy innych. Nie będzie potrafił przeciwstawić się osobom bardziej znaczącym i z dłuższym stażem więziennym. Przyznał, że nie chciał poddać się testom na zawartość narkotyków z tego powodu. Z dnia 18 kwietnia 2018r.” Dwukrotnie wystąpiono z wnioskiem o przyznanie mu nagrody za wyróżniające się przestrzeganie porządku wewnętrznego w areszcie śledczym. **Dowód:** akta osobowe część A i B

Postanowieniem z dnia 30 kwietnia 2013r. Sąd Okręgowy w Warszawie w sprawie XII K 8/13 tymczasowe aresztowanie utrzymał wobec M. S. (2) z zastrzeżeniem, iż zostanie uchylone w przypadku wpłacenia poręczenia majątkowego w kwocie 30.000 zł w terminie do dnia 10 maja 2013 roku.

Dowód: postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie-wyciąg z protokołu rozprawy głównej z dnia 30 kwietnia 2013 roku, sygn. akt XII K 8/13 (akta osobowe część A),

Ustalona przez Sąd kwota poręczenia majątkowego została wpłacona w dniu 06 maja 2013 roku przez siostrę cioteczną wnioskodawcy - N. K..

Dowód: protokół przyjęcia poręczenia majątkowego w sprawie XII K 8/13dot. M. S. (2) i in. z dnia 06 maja 2013 roku (akta osobowe część A)

Jak już była mowa , w dniu 06 maja 2013 roku M. S. (2) został zwolniony z Aresztu Śledczego W. –S., gdzie przebywał od dnia 30 stycznia 2012 roku tj. 462 dni.

Dowód: nakaz zwolnienia (akta osobowe część A)

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 stycznia 2016 roku, sygn. akt XII K 8/13, M. S. (2) został uniewinniony od popełnienia zarzucanych mu czynów.

Dowód: ksero odpisu wyroku Sądu Okręgowego w Warszawie z dnia 13 stycznia 2016r. roku, sygn. akt XII K (k. 17 -65)

Ogółem kwota jaka została wpłacona na konto aresztu śledczego dla wnioskodawcy przez E. S., K. P. i innych członków rodziny i znajomych to 20.250,00 zł.

Dowód: pismo (k. 324-326)

W związku z tymczasowym aresztowaniem wnioskodawcy, wygasł stosunek pracy łączący go z firmą (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B..

Dowód: zeznania wnioskodawcy (k. 261); pismo (k. 418)

M. S. (2) po opuszczeniu aresztu śledczego w okresie do miesiąca znalazł nowe zatrudnienie w firmie (...) Sp. z o.o. z siedzibą w P. na stanowisku magazyniera z wynagrodzeniem 1680,00 zł miesięcznie brutto. Po około pół roku od zatrudnienia M. S. (2) został wezwany celem wyjaśnienia informacji o jego tymczasowym aresztowaniu. Po zweryfikowaniu danych wnioskodawca został zwolniony z zakładu pracy przy czym pracodawca poinformował go, że w chwili uzyskania wyroku uniewinniającego może zatrudnić go ponownie. W dalszej kolejności M. S. (2) podjął zatrudnienie jako kierowca w firmie (...). Obecnie Wnioskodawca prowadzi własną działalność gospodarczą z wynagrodzeniem 8-9 tys. miesięcznie.

Dowód: ksero umowy o pracę (k. 188), zeznania M. S. (2) (k. 261)

Kwota zadłużenia z tytułu pożyczki zawartej w dniu 01 lipca 2008r. pomiędzy S. (...) z siedzibą w T., a M. B., gdzie M. S. (2) jest osobą poręczającą wyniosła na dzień 21 czerwca 2017r. 14.932,57 zł .

Dowód: pismo (k. 277), ugoda (k. 278 – 279)

Po opuszczeniu Aresztu Śledczego do chwili obecnej M. S. (2) nie leczył się psychiatrycznie, ani też nie korzystał z porad i terapii psychologicznych.

Dowód: zeznania M. S. (2) (k. 259- 267)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie przywołanych powyżej wskazanych dowodów, jak również opisanych poniżej, a mianowicie:

dokumentów w postaci wniosku o odszkodowanie i zadośćuczynienie za niewątpliwe niesłuszne tymczasowe aresztowanie wraz z pełnomocnictwem (k. 2- 17); kopii wyroku Sądu okręgowego w Warszawie z dnia 13 stycznia 2016r. w sprawie XII K 8/13 (k. 17 – 65); umowy o pracę na okres próbny od dnia 23.04.2007r. do dnia 30 czerwca 2007r. na stanowisku magazyniera z wynagrodzeniem 1800,00 zł brutto /m-c z firma (...) S.A. (k. 66); informacji o porządku pracy z (...) S.A. z dnia 23.04.2007r. (k. 67); świadectwa pracy z (...) S.A. za okres od dnia 23.04.2007r. do 31.12.2007r. (k. 68-69); świadectwa pracy z (...) – LOGISTYKA Sp. z o.o. za okres od dnia 17.01.2011r. do dnia 18 .08.2011r. (k. 70 – 71); umowy o pracę na okres próbny od dnia 08.12.2014r. do 28.02.2015r. na stanowisku

magazynier z wynagrodzeniem 1.680,00 zł Brutto/m-ce z firmą (...) Sp. z o.o. (k. 72); informacji o warunkach zatrudnienia i uprawnieniach pracowniczych z (...) Polska z dnia 08.12.2014r. (k. 73); PIT -11 za rok 2011r. (...) – LOGISTYKA Sp. z o.o. (k. 74- 75); PIT – 11 za rok 2011r. z (...) Sp. z o.o. (k. 76 – 77); PIT – 11 za okres 01.01.2010 – 11.01.2010r. z (...) S.A. (k. 78-79); PIT – 37 za rok 2011 (k. 80 – 82); PIT – 37 za rok 2010 (k. 83-85); kserokopii z akt sprawy XII K 8/13 (k. 94 – 165); upoważnienia dla aplikanta adw. J. W. , adw. J. G. (k. 174); pisma procesowego pełnomocnika M. S. (2) z dnia 26 lipca 2017r. wraz z poświadczonymi za zgodność z oryginałem dokumentami (k. 180-181, 182 - 235); pisma z Aresztu Śledczego W. – S. wraz z teczką osobo poznawczą M. S. (2) (k. 244); upoważnienia dla apl. A. A. W. niewskiej od adw. J. G. (k. 257); pisma procesowego pełnomocnika M. S. (2) z dnia 03 stycznia 2018r. wraz z załącznikami k. 277-314 (k. 275-276); pisma z Aresztu Śledczego W. – S. z dnia 16 stycznia 2018r. z wykazem wpłat na konto osadzonego M. S. (2) oraz rozmowami psychologicznymi (k. 324 – 329); informacji z (...) dot. M. S. (2) (k. 341); karty Karnej M. S. (2) (k. 346); pisma procesowego pełnomocnika M. S. z dnia 9 marca 2018r. (k. 347);); informacji z (...) dot. M. S. (2) (k. 374); pisma z Aresztu Śledczego W. – S. z dnia 21 lutego 2018r. wraz z dokumentacją medyczną osadzonego M. S. (2) (k. 375-376); pisma z Aresztu Śledczego W. – S. z dnia 03 kwietnia 2018r. wraz z dokumentacją medyczną osadzonego M. S. (2) (k. 381-382); kopii wyroku Sądu Apelacyjnego w warszawie z dnia 6 czerwca 2017r. sygn. akt II AKa 364/16; (k. 390-394); pisma z (...) Sp. z o.o. z dnia 11 czerwca 2018r. przesłanego faksem dot. Zatrudnienia M. S. (2) (k. 417); pisma z (...) Sp. z o.o. z dnia 11 czerwca 2018r. przesłanego faksem dot. Zatrudnienia M. S. (2) wraz z załącznikami k. 419-428 (k. 418); pisma z Aresztu Śledczego W. – S. z dnia 14 czerwca 2018r., iż nie posiadają cennika artykułów spożywczych, higienicznych i tytoniowych z okresu od stycznia 2012r. do maja 2013r.(k. 429, 432); pisma (...) z dnia 14 czerwca 2018r. wraz z kserokopia umowy pożyczkowej z dnia 01 lipca (...) dot. M. B., której M. S. (2) jest poręczycielem oraz wykaz wpłat (k. 433-444; akt osobowych wnioskodawcy nadesłanych z Aresztu Śledczego W. – S.. Zeznań wnioskodawcy M. S. (2) (k. 259-267, 332-336, 410) zeznań świadków: K. P. (k. 267 – 270); N. K. (k. 270 – 271); E. S. (k. 271 – 272)

Wnioskodawca M. S. (2) złożył obszerne zeznania co do faktów dotyczących jego życia przed aresztowaniem, następnie zatrzymania, aresztowania, w tym warunków panujących w Areszcie Śledczym W. – S. oraz okoliczności, które nastąpiły po dokonaniu wpłaty poręczenia majątkowego i opuszczeniu przez wnioskodawcę aresztu. Są one konsekwentne, spójne i logiczne, w związku z czym zasługują w pełni na wiarę, albowiem znalazły one potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Nie było przyczyn również do kwestionowania zeznań M. S. (2), iż pomimo uchylenia stosowania wobec niego tymczasowego aresztowania, nie tylko czuł, że inni mają go za winnego, ale również tego doświadczył chociażby w sytuacji, kiedy został zwolniony z pracy i przekazano mu informację, że dopiero kiedy będzie miał wyrok uniewinniający, może zostać ponownie zatrudniony. W jego ocenie, nie tylko sam fakt zastosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, ale również długość jego trwania a także długotrwałość postępowania, utwierdzało podejrzenia osób trzecich, że popełnił zarzucane mu czyny.

Pozostały zgromadzony materiał dowodowy w postaci m.in. zeznań świadków, pozwolił w znacznym stopniu zweryfikować zeznania wnioskodawcy. Sąd obdarzył je przymiotem wiarygodności. Co prawda E. S. wcześniej już miała problemy z dwoma synami, którzy weszli w konflikt z prawem nie mniej jednak sam fakt zatrzymania M. S. (2), zakucie go w kajdanki i następnie zastosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego wywołało na niej ogromne wrażenie . W ocenie Sądu, zeznania świadka były zgodne wewnętrznie, nie było widocznych śladów przeinaczania faktów, w związku z osobistymi i emocjonalnymi przeżyciami E. S..

Podobnie jako szczere Sąd ocenił zeznania świadka K. P. , będącej w chwili zatrzymania wnioskodawcy jego narzeczoną. Świadek co prawda bardzo emocjonalnie przeżywała fakt jego zatrzymania, a także czas pozostawiania narzeczonego w izolacji jak również późniejszy etap, kiedy to M. S. (2) został zwolniony z aresztu śledczego i oczekiwał na zakończenie sprawy to jednak jej zeznania są zgodne z pozostałym materiałem dowodowym zgromadzonym w sprawie. W szczególności zeznania K. P. korespondują z zeznaniami wnioskodawcy oraz jego matki w zakresie poczynionych wpłat środków pieniężnych dla wnioskodawcy oraz jego zachowania po opuszczeniu aresztu śledczego i odbiór jego osoby przez społeczeństwo. Świadek potwierdziła zeznania wnioskodawcy, że robiła mu paczki żywnościowe i higieniczne, ponadto dokonywała wpłat pieniędzy na konto „wypiski”, ale, jak podała, nie oczekiwała ich zwrotu jak również wnioskodawca tych pieniędzy jej nie zwrócił.

Świadek N. K. w sposób obiektywny zrelacjonowała zachowanie M. S. (2) podczas widzenia w areszcie śledczym, w którym uczestniczyła wspólnie ze swoim mężem oraz jego zachowanie po opuszczeniu aresztu. Mimo tego, że N. K. w porównaniu z pozostałymi świadkami nie jest tak bardzo emocjonalnie związana z wnioskodawcą, to zauważyła zmiany w jego zachowaniu. Dokładnie i szczegółowo opisała stan emocjonalny w jakim znajdował się wnioskodawca w trakcie widzenia z nią, ale przede wszystkim to jak obecnie funkcjonuje M. S. (2), a mianowicie że stał się nerwowy i kategorycznie nie chce powracać do tematu okresu stosowania aresztu wobec niego. Świadek podała również, że to ona dokonała wpłaty poręczenia majątkowego w dniu 06 maja 2013r. i kwota poręczenia została jej zwrócona.

Dokonując ustaleń faktycznych Sąd dał wiarę wszelkim dokumentom zgromadzonym w aktach głównych sprawy, albowiem strony nie kwestionowały ich wiarygodności, do czego również Sąd nie znalazł podstaw.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego prowadzi do konkluzji, że wniosek M. S. (2) o zadośćuczynienie i odszkodowanie zasługiwał na uwzględnienie co do zasady, jednakże w wymiarze niższym – zarówno w zakresie odszkodowania, jak i zadośćuczynienia niż domagał się w swoim wniosku złożonym na rozprawie oraz w toku rozprawy.

Zgodnie z art. 552 § 4 k.p.k. Odszkodowanie i zadośćuczynienie przysługuje również w wypadku niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania lub zatrzymania. Podstawową zatem przesłanką dla oceny słuszności dochodzonego roszczenia jest zapadłe rozstrzygnięcie w sprawie karnej, tj. istnienie prawomocnego wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie, czy to w trybie zwyczajnym (art. 552 § 2 k.p.k. i art. 552a § 1 k.p.k.), czy nadzwyczajnym (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 3 lipca 2015 roku, sygn. akt II AKa 220/15; Dariusz Świecki Komentarz do art. 552 k.p.k., LEX 2015; Wojciech Jasiński „Odszkodowanie i zadośćuczynienie za niesłuszne skazanie, wykonanie środka zabezpieczającego oraz niezasadne stosowanie środków przymusu po nowelizacji kodeksu postępowania karnego”, Prokuratura i Prawo nr 9/2015).

Odpowiedzialność Skarbu Państwa z tytułu niewątpliwie niesłusznego tymczasowego aresztowania opiera się na zasadzie ryzyka (tak też: Sąd Najwyższy w sprawie I KZP 27/99). W sprawie Sądu Okręgowego w Warszawie, sygn. akt XII K 8/13 M. S. (2) został uniewinniony. Uwzględniając tę okoliczność oraz odpowiedzialność Skarbu Państwa kształtującą się w oparciu o zasadę ryzyka nie ma najmniejszych wątpliwości, iż żądanie przez Wnioskodawcę zadośćuczynienia za tymczasowe aresztowanie w tejże sprawie jest zasadne. Jest to zasadne tym bardziej, iż w sprawie przedmiotowej nie zachodzą żadne okoliczności egzoneracyjne wskazane w art. 553 § 1 k.p.k.

Wobec braku stosownych przepisów prawnych, posilując się wyraźnie wskazanym w rozdziale 58 Kodeksu postępowania karnego uprawnieniem do stosowania przepisów Kodeksu cywilnego wprost w zakresie nieuregulowanym w procedurze karnej – w kwestii określenia wysokości szkody, a w konsekwencji ustalenia kwoty odszkodowania czy zadośćuczynienia, zastosowanie będą miały przepisy cywilnoprawne (uchwała składu 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 28 października 1993 roku, sygn. akt I KZP 21/93, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 października 2010 roku, sygn. akt II KK 196/10).

Odszkodowanie

Zgodne stanowisko doktryny i judykatury wskazuje, iż przy ustalaniu wysokości szkody przyjmuje się metodę dyferencyjną (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 lipca 1957 roku, sygn. akt II CR 304/57). Według niej szkodę majątkową stanowi różnica między obecnym stanem majątkowym poszkodowanego, a stanem, jaki by istniał, gdyby nie nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę; zadaniem wynagrodzenia szkody jest wyrównanie tej różnicy. Metoda ta opiera się więc na zbadaniu rzeczywistego stanu majątkowego po wyrządzeniu szkody oraz na określeniu hipotetycznej sytuacji majątkowej, która mogłaby mieć miejsce, gdyby zdarzenie wywołujące szkodę nie nastąpiło, a dodatkowo na ustaleniu wszystkich strat i wydatków, jakie poniósł poszkodowany oraz utraconych korzyści – wszystko w ramach

normalnego związku przyczynowego (K. Pietrzykowski (red.), Kodeks cywilny. Komentarz, Warszawa 1997, t. I, s. 636).

Wobec powyższego wniosek M. S. (2) o przyznanie od Skarbu Państwa kwoty 100.000,00 zł tytułem odszkodowania uznać trzeba za wygórowany i nie znajdujący uzasadnienia w realiach przedmiotowej sprawy.

Bez wątpienia bezpośredni związek przyczynowo – skutkowy między powstałą szkodą majątkową a zastosowaniem tymczasowego aresztowania wykazać można w przypadku pogorszenia się położenia majątkowego, wywołanego uniemożliwieniem wnioskodawcy wykonywania pracy zarobkowej przez okres odbywania tymczasowego aresztowania, wynikający z utraconych zarobków.

Za uzasadnione Sąd uznał żądanie odszkodowania za czas trwania tymczasowego aresztowania, tj. 15 miesięcy (od dnia 30 stycznia 2012 roku do dnia 06 maja 2013 roku) dokonując następujących wyliczeń. Otóż Sąd wziął pod uwagę wynagrodzenie jakie M. S. (2) pobierał w spółce (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. w 2011r. od miesiąca sierpnia do grudnia 2011r. z zarobkiem 12.000,00 zł brutto, co daje średnio 2.400,00 zł miesięcznie. W styczniu 2012r. M. S. (2) pracując na umowę zlecenia zarobił jedynie 750,00 zł, niemniej jednak należy podkreślić, że został zatrzymany w dniu 30 stycznia 2012r., zatem gdyby nie zatrzymanie to w dniu 31 stycznia 2012r. na poczet miesiąca stycznia mógł jeszcze wykonywać pracę. Do zadań wnioskodawcy należało wprowadzanie danych z odczytanych liczników. Za każdy wprowadzony odczyt wnioskodawca uzyskiwał kwotę 2 zł. Rozliczenie za miesiąc styczeń powinno być zatem podobne do miesięcy poprzedzających z uwagi na to, że rozliczenia odczytów są systematyczne. Powyższe musiało rzutować na wynagrodzenie za miesiąc styczeń 2012r. w związku z tym Sąd nie uwzględnił miesiąca stycznia do przeprowadzenia wyliczeń, albowiem byłoby to krzywdzące dla wnioskodawcy. Wyliczając odszkodowanie z tego tytułu Sąd miał również na uwadze wysokość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w 2012 r. ogłoszone w Komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 lutego 2013r., które wyniosło 3.521,67 zł. Natomiast z Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 11 maja 2018r. w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w pierwszym kwartale 2018r. wynika, że wynagrodzenie to wyniosło 4.622,84 zł. Biorąc powyższe pod uwagę należy wskazać, że M. S. (2) uzyskiwał w chwili aresztowania 68,15 procent przeciętnego wynagrodzenia (2400 zł brutto stanowi 68,15 % sumy 3521,67 zł), co daje kwotę 47.256,90 zł odszkodowania ($4.622,84 \times 68,15\% = 3.150,46\text{zł}$, $3.150,46 \text{zł} \times 15 \text{miesięcy} = 47256,90 \text{zł}$).

Sąd zasądzając odszkodowanie z tytułu utraconego wynagrodzenia miał na uwadze treść wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 29 grudnia 2015r. (sygn. akt II Aka 404/15), gdzie stwierdzono, że cyt. (...) regułą powinno być zasądzenie tytułem odszkodowania (...) całości utraconych przez osobę poszkodowaną korzyści, których nie uzyskała na skutek pozbawienia wolności, bez pomniejszenia ich o ewentualne wydatki na utrzymanie siebie i rodziny, a już z pewnością za niedopuszczalne uznać należy ograniczenie owego odszkodowania wyłącznie do wysokości możliwych do zaoszczędzenia przez wnioskodawcę kwot.

Wnioskodawca w ramach odszkodowania domagał się również kwoty jaką poniósł z tytułu niespłaconej pożyczki, zawartej pomiędzy S. (...) z siedzibą w T. a M. B., której był poręczającym.

Prokurator przychylił się do powyższego wniosku. M. S. (2) w dniu 21 czerwca 2017r. zawarł ugodę co do dalszej spłaty pożyczki w 59 ratach. Sąd analizując wniosek miał na względzie dane, z których wynika, że wnioskodawca po zwolnieniu z aresztu śledczego miał możliwość spłaty zadłużenia, gdyż pracował. Co prawda całkowita kwota zadłużenia na dzień 21 czerwca 2017r. wynosiła 14.932,56. Jednakże z dokumentacji bankowej nadesłanej ze (...) wynika, że miesięczna rata wynosiła 267,14 zł, a zatem w okresie tymczasowego aresztowania M. S. (2) powinna była spłacona kwota 4007,10 zł, a tymczasem opłacone zostały raty w kwocie łącznej 1438,64 zł, zatem do spłaty pozostała zaległość 2568,46 zł. Po doliczeniu do tej sumy odsetek w kwocie 1392,25 zł uzyskujemy kwotę 3960 zł, 71 zł.

Oszacowana kwota jaką M. S. (2) powinien spłacić gdyby nie zastosowanie izolacyjnego środka zapobiegawczego wyniosła 3.960,71 zł. Zatem biorąc powyższe wyliczenia pod uwagę Sąd przyznał wnioskodawcy z powyższego tytułu jedynie kwotę 3.960,71 zł, co daje łączną sumę odszkodowania 51217,61 zł. ($(...),90\text{zł} + 3.960,71 \text{zł} = 51217,61\text{zł}$).

Odnosząc się do pozostałych żądań w zakresie odszkodowania, należy w tym miejscu przypomnieć, iż postępowanie o odszkodowanie i zadośćuczynienie zbliżone jest – ze względu na swój charakter – bardziej do procesu cywilnego niż karnego, a Sąd Najwyższy kilkakrotnie już wskazywał, iż ciężar dowodowy spoczywa w decydującej mierze na wnioskodawcy i to on winien wykazać jaką poniósł szkodę, oraz wskazać dowody, które potwierdziłyby poszczególne elementy jego żądania (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 2 marca 2010 roku, sygn. akt III KK 317/09).

W ocenie tut. Sądu, nie zasługiwał zatem na uwzględnienie wniosek o odszkodowanie w części dotyczącej wynagrodzenia dla ustanowionego przez M. S. (2) obrońcy w sprawie XII K 8/13 Sądu Okręgowego w Warszawie, w której to został uniewinniony. Wnioskodawca nie przedstawił żadnej umowy łączącej go z obrońcą, z której wynikać miałyby żądana kwota 20.000,00 zł, a w szczególności jaki zakres czynności został zlecony i jakie kwoty tym czynnościom zostały ustalone, co ma istotne znaczenie dla weryfikacji wniosku w przedmiotowej sprawie bowiem nie sposób przyjąć, że poniesione przez wnioskodawcę koszty obrony pozostawały jedynie w związku z tymczasowym aresztowaniem. Nie zostało zresztą udowodnione jaka kwota została zapłacona owemu obrońcy, ale przede wszystkim należy podkreślić, że oskarżony nie składał wniosku w tym zakresie w rzeczony sprawie karnej XII K 8/13, co zadecydowało o oddaleniu wniosku w tym zakresie. Ponownie przy tym podkreślić należy, że zakres roszczeń dochodzonych w postępowaniu odszkodowawczym ograniczony jest wyłącznie do szkody i krzywdy wynikłych z wykonywania środków przymusu określonych w dziale VI, a nie związanych z całym toczącym się postępowaniem karnym. Korzystanie z pomocy obrońcy, z pewnością nie dotyczyło wyłącznie incydentalnej kwestii tymczasowego aresztowania, ale obejmowało pomoc prawną w toku całego postępowania.

Nie sposób również uznać za zasadne, a wręcz za niezrozumiałe żądanie zwrotu poręczenia majątkowego wpłaconego w dniu 06 maja 2013r. w kwocie 30.000,00 zł przez N. K., albowiem poręczenie to zostało jej zwrócone, o czym zeznała a także w tym zakresie potwierdził zwrot poręczenia majątkowego sam wnioskodawca.

Kolejna suma jakiej domagał się M. S. (2) z tytułu odszkodowania dotyczyła kwot wpłacanych przez jego matkę i narzeczoną na tzw. „wypiskę” co zresztą jest udokumentowane przez Areszt Śledczy W. S., jednakże podkreślić należy że zwrotu tych wpłacanych kwot zarówno matka jak i narieczona wnioskodawcy nie żądały. K. P., jak i E. S. wręcz podkreśliły w swoich zeznaniach, że te kwoty nie zostały im zwrócone, ale też one ich nie żądały od wnioskodawcy i nie spodziewały się zwrotu tych kwot. Należy zatem wpłacane kwoty traktować jako pomoc doraźną, a wnioskodawca nie poniósł z tego tytułu uszczerbku. Zasądzenie dodatkowo zwrotu wpłaconej kwoty 20.250,00 zł stanowiłoby zatem bezpodstawne wzbogacenie.

Zadośćuczynienie

Zadośćuczynienie ma stanowić rekompensatę za doznane krzywdy i dolegliwości moralne oraz winno być mierzone ich dolegliwością, czasookresem stosowania środków zapobiegawczych, ich skutków oraz współczesnym standardem społeczeństwa, tak aby krzywda została wynagrodzona. Wysokość zadośćuczynienia wyznaczają zatem dwie granice. Z jednej strony musi ono przedstawiać wartość ekonomicznie odczuwalną, z drugiej zaś powinno być utrzymane w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej. Zasada umiarkowanego, a przy tym wyważonego i sprawiedliwego rozmiaru zadośćuczynienia trafnie łączy się z wysokością stopy życiowej społeczeństwa, gdyż zarówno ocena, czy jest ono realne, czy nie nadmierne, pozostawać musi w związku z poziomem życia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 7 lutego 2008 roku, sygn. akt II AKa 22/08; wyrok Sadu Najwyższego z dnia 4 lutego 2008 roku, III KK 349/07). Kwota zasądzanego zadośćuczynienia powinna być zawsze oparta na zobiektywizowanych kryteriach, wynikających z przeprowadzonego postępowania dowodowego, które muszą określić granice subiektywnego odczucia krzywdy przez wnioskodawcę (tak: Sąd Najwyższy z dnia 26 sierpnia 2004 roku, sygn. akt WA 18/04).

Bez wątpienia nie jest możliwym precyzyjne wyliczenie cierpień i krzywd spowodowanych pozbawieniem wolności, jakich niewątpliwie doświadczył M. S. (2). Uwzględnić tutaj należy przywołane wyżej okoliczności, w jakich pozbawienie wolności nastąpiło oraz warunki, w jakich wykonywane było tymczasowe aresztowanie. Stąd Sąd miał na uwadze nie tylko długość okresu tymczasowego aresztowania Wnioskodawcy, ale i wszelkie okoliczności stanowiące

tło zastosowania środka zapobiegawczego, a także wszelkie towarzyszące izolacji więziennej, bez wątpienia dotkliwe dla psychiki wnioskodawcy, przeżycia. Już sam fakt przebywania w areszcie śledczym powoduje negatywną ocenę społeczną osoby pozbawionej wolności, co ma wpływ na jego funkcjonowanie i niewątpliwie powoduje krzywdy moralne. Niewątpliwie w związku ze stosowaniem izolacyjnego środka zapobiegawczego M. S. (2) doznał negatywnych emocji.

Każde zatrzymanie, a tym bardziej tymczasowe aresztowanie stanowi dla danej osoby szok i uraz. Zwłaszcza, iż wnioskodawca nigdy przedtem nie był osadzony w areszcie śledczym. Co prawda z akt osobowych M. S. (5) wynika, że wcześniej przebywał w jednostce penitencjarnej, jednakże ta okoliczność nie potwierdziła się. W przypadku osób, które spotykają się z taką sytuacją po raz pierwszy – największy stres i naturalny lęk, czasem szok, wywołują pierwsze godziny izolacji, kiedy związane to jest także ze stresem wynikającym z odizolowania od najbliższych oraz niepewnością swojej sytuacji, co winno znaleźć stosowne odzwierciedlenie w wysokości zasądzonego zadośćuczynienia (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 16 listopada 2006 roku w sprawie o sygn. akt II AKa 359/06).

Podkreślić należy, że krzywda jaką wyrządza się tymczasowo aresztowanemu wzrasta w miarę przedłużania się czasu niesłusznego pozbawienia wolności, a przy tym musi być jednak indywidualizowana. M. S. (2) został tymczasowo aresztowany najpierw na okres 2 miesiące, który to środek następnie został przedłużony o kolejne miesiące, aż do momentu zmiany na poręczenie majątkowe. Nastąpiło to dopiero po upływie 15 miesięcy.

W chwili tymczasowego aresztowania Wnioskodawca miał 30 lat i wiódł przykładowe życie. Nic dziwnego, że pozbawienie wolności wywołało u niego głęboki szok, bowiem po raz pierwszy miał do czynienia z taką procedurą. Ponadto w Areszcie Śledczym W. –S. przebywał z innymi osadzonymi, którzy mu dokuczali, były to osoby z różnymi zarzutami, w tym narkotykami, aczkolwiek należało uwzględnić fakt, że niekonfliktowy charakter, dbałość o czystość wnioskodawcy powodowały, że pobyt w warunkach izolacji był dla niego znośniejszy. Został on nawet starszym celi. Nadto należało uwzględnić fakt, iż przez pewien czas przebywał w celi jednosobowej, które są niewielkie. Wnioskodawca zeznał co prawda, że poprosił o celę jednoosobową z uwagi na dokuczanie mu ze strony współosadzonych, to do tej informacji zdaniem Sądu należy podejść z dystansem gdyż z akt osobowych wynika, że otrzymał zakwaterowanie w celi jednoosobowej w związku z niepoddaniem się badaniom na obecność narkotyku w organizmie, jednakże nie umniejsza to dolegliwości jakie stanowił pobyt w izolacji. Natomiast pobyt w celi kilkusobowej przynosi dodatkowe upokorzenia, choćby w sytuacji korzystania z toalety itp., a tym samym stanowi oczywiste naruszenie dóbr osobistych wnioskodawcy, oprócz samego prawa do wolności.

Sąd uwzględnił zatem że warunki w zakładzie karnym były dla niego trudne, Wnioskodawca był zmuszony do znoszenia nacisków ze strony współosadzonych. Wymuszono na nim zrobienie tatuażu, który miał symbolizować przynależność do podkultury więziennej. Wnioskodawca poddał się tej czynności dla spokoju, który mu obiecano po wykonaniu tatuażu. Oczywiście zadeklarowanie do tzw. grypsujących należy ocenić negatywnie, jednakże z punktu widzenia okoliczności w jakich znalazł się wnioskodawca wydaje się to być zrozumiałe i przekonywujące, że starał się podporządkować w zamian za spokój. Dokonując analizy akt osobowych M. S. (2) Sąd uznał, że warunki jego osadzenia nie odbiegały jednak od typowych i nie wiązały się z dolegliwościami nieproporcjonalnymi do zwykłych następstw tymczasowego aresztowania w tym zakresie. Wnioskodawca korzystał z częstych widzeń z osobami najbliższymi, z którymi kontakt był regularny przez cały okres trwania tymczasowego aresztowania. M. S. (2) miał udzielane nagrody, nie wykazywał szczególnych trudności emocjonalnych lub psychicznych,

Nie budzi bowiem wątpliwości, że toczące się przeciwko niemu postępowanie karne, mogło obniżać i naruszać jego dobre imię wśród pracodawców w ramach zatrudnienia, znajomych, osób z najbliższego otoczenia czy współpracowników, mogło to też rzutować na opinię o jej rodzinie. Był to wynik postępowania i wagi postawionych Wnioskodawcy zarzutów, ale także wiąże się z faktem, że zastosowano wobec niej tymczasowe aresztowanie.

Wprawdzie Wnioskodawca w związku z tym zdarzeniem i doznany stresem nie korzystał ze stałej pomocy psychologa, to, jak podał, chciał sam uporać się ze swoimi problemami. Jak podał, odbył kilka sesji z psychologiem w trakcie pobytu w areszcie i dostał leki jednakże nie zażywał ich i cyt. ”jakoś sam sobie radził.”

Sąd określając kwotę zadośćuczynienia miał także na uwadze to, że przed zastosowaniem najsurowszego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania M. S. (2) pozostawał w długoletniej relacji z K. P., z którą był zaręczony i co więcej w czerwcu 2012r. , a więc w roku w którym nastąpiło tymczasowe aresztowanie wyznaczony był termin ich ślubu. K. P. nie wytrzymała napięcia psychicznego związanego z przedłużającym się aresztem i zerwała nie tylko zaręczyny ale i zakończyła znajomość z wnioskodawcą. Jednakże podkreślić również należy że po opuszczeniu aresztu i niezłomnych kilkuletnich starań wnioskodawca i K. P. powrócili do siebie i ponownie wyznaczili termin ślubu na lipiec 2018r. Niewątpliwie bardzo istotną okolicznością wpływającą na wysokość zadośćuczynienia były cierpienia M. S. (2) związane z pozostawieniem narzeczonej, Otóż , jak wspomniano wyżej, wnioskodawca zeznał, że pozostawienie go przez narzeczoną było dla niego większym ciosem niż sam fakt aresztowania na tak długi okres. Do tego dochodziły cierpienia psychiczne z powodu sytuacji w jakiej znaleźli się jego bliscy, w szczególności matka której finansowo pomagał. Nagle E. S. była bez jego pomocy, a przy tym spotykając się w swoim środowisku z różnymi reakcjami, często negatywnymi.

Ważną okolicznością mającą wpływ na wysokość zadośćuczynienia było fakt, że jego stabilna sytuacja zawodowa została przerwana. Uwadze Sądu nie uszło to, iż co prawda po uchyleniu izolacyjnego środka zapobiegawczego podjął zatrudnienie po kilku tygodniach , ale nie mógł kontynuować zatrudnienia u dotychczasowego pracodawcy . Nie miał również możliwości wyboru miejsca pracy i podejmował zatrudnienie jakie akurat mu oferowano. Przy czym również doświadczał nieprzyjemności. Musiał bowiem tłumaczyć przed pracodawcą informację o pobycie w areszcie śledczym a i tak został zwolniony. M. S. (2) dopiero po wydaniu wyroku uniewinniającego podjął pracę, która dawała mu większe możliwości finansowe.

Biorąc również pod uwagę bardzo długi czas trwania tymczasowego aresztowania tj. 15 miesięcy , negatywne odczucia z pewnością towarzyszące podczas stosowania izolacyjnego środka zapobiegawczego, rozłąkę z członkami rodziny, zerwanie związku z narzeczoną , warunki panujące w areszcie, naruszenie dobrego imienia, okoliczności jego zatrzymania, zdaniem Sądu Okręgowego, zasądzona kwota 135.000,00 zł jest właściwa i adekwatna do doznanej krzywdy. Ową krzywdę zwiększyły: pobyt w wyjątkowo niekomfortowych celach wieloosobowych wyłączających jakąkolwiek prywatność, a także pogorszenie stanu zdrowia psychicznego, na co wyraźnie w swoich zeznaniach wskazywali świadkowie.

W ocenie Sądu, wskazana kwota uwzględnia rozmiar krzywdy, która została wyrządzona Wnioskodawcy tymczasowym aresztowaniem. W tym stanie rzeczy Sąd stwierdził, że zachodzą podstawy do przyznania M. S. (2) zadośćuczynienia w kwocie porównywalnej do kwot zasądzanych w podobnych sprawach, w których nie tylko jedynym źródłem krzywdy są warunki związane z osadzeniem w jednostce penitencjarnej. Na wysokość tę składają się bowiem także okoliczności indywidualne zachodzące po stronie poszkodowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2008 roku, sygn. akt III KK 349/07), które zostały powyżej opisane.

Przyznane zadośćuczynienie ma rekompensować krzywdę, ale zarazem nie może być źródłem uzyskania bezpodstawnych korzyści. Trzeba bowiem wspomnieć , że niektóre ze skutków okazały się odwaracalne, bowiem jak wspomniano , związek z K. P. ponownie został nawiązany i zaplanowano ślub na lipiec 2018r. Ponadto w chwili obecnej M. S. (2), jak już wspomniano, znów pracuje – prowadzi własną działalność gospodarczą i uzyskuje dochody znacznie wyższe niż przed tymczasowym aresztowaniem , a więc skala utraty dobrego imienia wskutek tymczasowego aresztowania zdaje się nie być tak wielka jak opisał to pełnomocnik wnioskodawcy we wniosku.

Na ocenę wysokości należnego zadośćuczynienia, jak już powyżej wskazano, rzutuje również okres stosowania powyższych środków przymusu, wynoszący ponad 15 miesięcy, który zdecydowanie zwiększa skalę doznanych cierpień i krzywd psychicznych, bowiem przez ten okres czasu oprócz opisanych dolegliwości wnioskodawca przeżywał niepewność co do swojej sytuacji życiowej .

Uwzględniając wskazane powyżej okoliczności, Sąd Okręgowy zasądził na rzecz M. S. (2) tytułem zadośćuczynienia kwotę 135.000,00 zł, która, zdaniem Sądu w sposób optymalny rekompensuje mu krzywdy doznane w związku z zastosowanym wobec niego niewątpliwie niesłusznym tymczasowym aresztowaniem i jest odpowiednia w rozumieniu

art. 445 k.c. Zdaniem Sądu jest ona uzasadniona powyższymi okolicznościami, które spotęgowały wyrządzoną poszkodowanemu krzywdę. Natomiast w pozostałej części wniosek został oddalony, jako wygórowany i nie znajdujący uzasadnienia w zebranych materiale dowodowym.

Z jednej strony, przyznana kwota zadośćuczynienia musiała uwzględniać pełną gamę okoliczności składających się na stosowane środki przymusu, ich skutki oraz konsekwencje w sferze przeżyć psychicznych po stronie M. S. (2). Z drugiej zaś strony Sąd był zobowiązany miarkować należne zadośćuczynienie, aby kwota należnego zadośćuczynienia oznaczała się umiarem, była adekwatna do realiów społecznych, zamożności społeczeństwa i wartości pieniądza. Orzeczona kwota nie może być źródłem nadmiernych korzyści majątkowych, ale też musi stanowić wymierną i realną wartość. Zdaniem Sądu jest to kwota słuszna, ale nie wygórowana. W tym aspekcie należy zaznaczyć, iż zasądzona kwota w wysokości 135.000,00 zł tytułem zadośćuczynienia – za krzywdy wynikłe z wykonywania wobec niego tymczasowego aresztowania w okresie od dnia 30 stycznia 2012r. do dnia 06 maja 2013 roku – w żadnej mierze nie może być traktowana jako symboliczna. Stanowi ona, obiektywnie rzecz ujmując, wymierną i realną wartość.

Tak wyliczoną kwotę zadośćuczynienia (135.000,00 zł) i odszkodowania (51.217.61 zł) Sąd Okręgowy zasądził wraz z ustawowymi odsetkami od daty uprawomocnienia się wyroku do dnia zapłaty. W orzecnictwie Sądu Najwyższego i sądów apelacyjnych nie budzi najmniejszych wątpliwości, że „odsetki od sumy pieniężnej będącej odszkodowaniem (zadośćuczynieniem) za niesłuszne zatrzymanie (tymczasowe aresztowanie, skazanie, orzeczenie środka zabezpieczającego) nie przysługują za czas poprzedzający wydanie prawomocnego wyroku zasądzającego to odszkodowanie (zadośćuczynienie), ponieważ dopiero prawomocne orzeczenie określa wymagalną sumę odszkodowania i zadośćuczynienia (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 4 lutego 2015 roku sygn. akt V KK 332/14; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2007 roku, sygn. akt II AKa 148/07).

W pozostałej zaś części żądanie dotyczące zadośćuczynienia i odszkodowania M. S. (2) jako wygórowane, nie mogło zostać uwzględnione, co skutkowało oddaleniem wniosku ponad zasądzoną kwotę.

Sąd na podstawie par. 15 ust. 1 i,3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. 2015. 1800 z dnia 05.11.2015.) zasądził również na rzecz wnioskodawcy od Skarbu Państwa kwotę 720 zł z tytułu zastępstwa procesowego sprawowanego przez profesjonalnego pełnomocnika.

Zgodnie z art. 554 § 4 k.p.k., postępowanie w sprawach odszkodowania i zadośćuczynienia za niewątpliwie niesłuszne tymczasowe aresztowanie jest wolne od kosztów, w związku z czym Sąd orzekł jak pkt. 4 wyroku.

SSO Danuta Kachnowicz